

ТОРА ОР • ПАРШІ ВАСЦЕ • МААМАР 5

וישכם לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם כו'

«І Лаван устав рано-вранці та
поцілував своїх синів і дочок»

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/vayeitzei/5/

1 וישכם לכן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם כו'. הנה כתיב לך ה' הגדולה והגבורה כו'.

«I встав Лаван уранці, поцілував своїх синів і дочок та поблагословив їх тощо».

בלשון נקבה שהם בחיי מקבלים מאור א"ס ב"ה כי באור א"ס ב"ה בעצמו לא שייך לשון גדולה שבמקום גדולתו כו'.

А тепер написано: «Тобі, Гавая, належать велич і могутність тощо» — у жіночому роді, бо це рівень тих, хто отримує від Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), благословенний Він; адже щодо самого Ор Ейн Соф, благословенного Він, не можна вживати слово «велич», бо «там, де Його велич, тощо».

2 והנה גדולה היא מדת אברהם וכמ"ש ואגדלה שמך. וזהו שאומרים אלקי אברהם כו' ושכחו של הקב"ה הוא שכך ענוותנותו ית' כו' שנמשך ונתפשט אור א"ס ב"ה כ"כ [כל כך] עד שיהיה שורה ומתגלה במדת אברהם אוהבי כו'.

Тепер же велич — це атрибут Авраама, як сказано: «I звеличу твоє ім'я». I це [мається на увазі] у словах, які ми промовляємо: «Б-г Авраама тощо». I похвала Святому, благословенний Він, полягає в тому, що така Його смиренність, хай буде Він благословенний, тощо: Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, сходить і поширюється настільки далеко, що перебуває й розкривається в атрибуті Авраама — «того, хто любить Мене», тощо.

3 והנה האבות הן הן המרכבה שהיו כל ימיהם בכחי בטול כו' ועי"כ [ועל ידי כך] זכו להשראת השכינה אור א"ס ב"ה בגילוי ממש שיהיה אור א"ס ומדותיו הם המתגלים בנפשם אברהם אוהבי ופחד יצחק כו'.

Отже, Патріархи самі є Колісницею, адже всі дні свого життя вони перебували в стані самовисунення (бітуль) тощо; і завдяки цьому удостоїлися того, що Б-жественна присутність (Шехіна) — Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, — перебувала в них у явному вияві, так що саме Нескінченне світло та Його атрибути розкривалися в їхніх душах: «Авраам, який любить Мене», і «Трепет Іцхака» тощо.

4 והן הן מדות גדולותיו וגבורותיו של הקב"ה עצמו שנמשך ונשתלשל למטה על ידיהם להיות גילוי אור א"ס ב"ה בכלל נפשות ישראל בבחי' גילוי ממש ולא במחשבה בעלמא שכל ישראל מאמינים בני מאמינים כו'

I це самі атрибути величі й могутності Самого Святого, благословенний Він, які через них були притягнуті вниз і ланцюгово спустилися вниз, щоб Нескінченне світло (Op Eйн Соф), благословенний Він, розкрилося в душах Ізраїлю загалом як дійсне розкриття, а не лише в думці, адже весь Ізраїль — «віруючі, діти віруючих» тощо.

כי המחשבה היא ברשותו של אדם אל כל אשר יחפוץ יטנו והחפץ ימלא את לבו ומחשבתו להטותה פעמים כך ופעמים כך.

Адже думка перебуває у владі людини: «куди забажає, туди й повертає її»; а бажання може сповнити її серце й думку та спрямувати її то в один бік, то в інший.

5 וצריך שיהיה החפץ והרצון תקוע במקום נאמן והוא ע"י הדעת והכרה בבחי' הרגשה כאלו רואה כו' וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] על אברהם אבינו ע"ה [עליו השלום] שהכיר את בוראו כו'.

Бажання й воля мають бути закріплені «в надійному місці», а це здійснюється завдяки знанню (Даат) і усвідомленню — як пережитому відчуттю, наче людина бачить тощо; як сказали наші благословенної пам'яті мудреці про нашого праотця Авраама, мир йому, що він пізнав свого Творця тощо.

אך המשכת גילוי זה מבחי' מעלת ומדרגת האבות עצמם כו' כי האבות היו בבחי' מרכבה דאצ"י דא"הו וגרמוהי חד ולא כל נפש תוכל שאת גילוי זה.

Однак притягнути це одкровення з рівня й ступеня самих праотців тощо [не під силу кожній душі]; адже праотці були колісницею світу еманції (Ацилут), де «Він і Його посудини (igu ve-garmoхи) — одне», і не кожна душа здатна витримати це одкровення.

אבל להיות גילוי זה נמשך ונשתלשל בכי"ע ששם מושרשות נפשות כלל ישראל הוא ע"י בחי' ומדרגת השבטים

Але щоб це одкровення було притягнуте й розгорнулося у світах творення (Брія), формування (Єцира) та дії (Асія), де вкорінені душі всього Ізраїлю, це відбувається через рівень і ступінь колін.

כי שבט הוא לשון המשכה כמו כוכבא דשביט וגם לשון שבט וענף מן האילן הגדול שהם בבחי' מרכבה לעלמא דאתגליא בבחי' (הים)

Адже слово шевет (коліно) означає протягування назовні, як у вислові кохва де-шавіт (комета), а також означає палицю й гілку великого дерева.

עמד על י"ב בקר הם בחי' י"ב שבטים כנגד ארבע חיות המרכבה פני אדם כו'

Адже вони — колісниця для світу явленого (альма де-ітгалья), відповідно до образу (Моря), що «стояло на дванадцяти волах»; це дванадцять колін, які відповідають чотирьом Хайот (живим істотам) колісниці, обличчю людини тощо.

וכל אי כלול מגי' אבות הרי י"ב ומשם נמשך השפעת והמשכת גילוי אלקותו ית' בכלל הנפשות של ישראל שבחי' ומדרגת השבטים יכולים כל ישראל שאת כנפשם.

І кожне з них містить у собі трьох праотців, отже разом їх дванадцять; звідти вплив і притягування одкровення Його Б-жественності, благословенний Він, поширюються на душі Ізраїлю загалом, адже рівень і ступінь колін усі євреї можуть вмістити у своїх душах.

וזהו שאמר הנביא על הגלות (ונתקן בתקון חצות) למה תתענו ה' מדרכך תקשיח לבנו מיראתך שוב למען עבדיך שבטי נחלתך.

Ось що пророк сказав про вигнання (цей уривок увійшов до Тікун хацот, опівнічного плачу): «Чому ж, Гавая, Ти відводиш нас від Своїх шляхів і робиш наше серце нечутливим до трепету перед Тобою? Повернися заради Своїх слуг, колін Своєї спадщини».

פי' מדרכך מדת אברהם שנאמר עליו (בראשית יא) הלוך ונסוע הנגבה כו' ומיראתך מדת יצחק כו'

Пояснення: «від Твоїх шляхів» — це міра Авраама, про якого сказано (Берешит 11): «він ішов і подорожував на південь» тощо; а «від страху перед Тобою» — це міра Іцхака тощо.

וקובל הנביא למה תתענו ותקשיח לבנו ממדת אברהם ויצחק להיות רחוקים מאור פני ה' שיתגלה עלינו ולהיות בגלות אדום הם ענייני עוה"ז כו'

І пророк нарікає: «Чому Ти даєш нам блукати й закам'янюєш наше серце, віддаляючи його від властивості Авраама та Іцхака, щоб ми були далекими від світла лику Б-га, яке мало б відкритися над нами, і перебували у вигнанні Едому, тобто серед справ цього світу, тощо?»

על כל פנים שוב למען עבדיך שבטי נחלתך כלומר שעם היות שבח"י מעלות ומדרגת האבות עצמם אינו שורה ומתגלה בנפש האדם בגלות אבל ע"י השתלשלו' [השתלשלות] בח"י ומעלת השבטים יוכל להיות גילוי זה בכל נפש מישראל:

«Та все ж повернися заради Твоїх слуг, колін Твоєї спадщини»; тобто, хоча рівень, висота й ступінь самих праотців не перебувають у душі людини й не розкриваються в ній у вигнанні, однак через послідовне розгортання згори вниз (ішталшелут) рівня й ступеня колін це розкриття може бути в кожній душі Ізраїлю.

6 והנה מדתו של יעקב אבינו ע"ה [עליו השלום] היא בח"י הרחמים העליונים שאפילו על כל עולמות שי"ך ונופל בחינת הרחמנות כו'

Отже, властивість нашого праотця Якова, мир йому, — це рівень Вищого милосердя, адже милосердя поширюється й стосується навіть усіх світів, як пояснюється в іншому місці.

כמ"ש במ"א ומדרגות השבטים יוצאי ירך יעקב הם במדרגה שלמטה הימנו דהיינו לעורר רחמים רבים על ניצוץ אלקות השורה בנפשו

А рівні колін, «що вийшли зі стегон Якова», нижчі за його рівень; їхнє служіння полягає в тому, щоб пробуджувати велике милосердя до іскри Б-жественності, яка перебуває в душі людини,

ע"י התבוננותו בגדולת א"ס ב"ה איך שהוא רם ונשא וכולא קמיה כלא חשיכי ובטול כל הנבראים במקורם ובכללם גם נפשו כשהיתה במקור חוצבה חלק

через споглядання величі Нескінченного (Ейн Соф), благословенного Він: як Він піднесений і величний, і «все перед Ним вважається за ніщо», а також самоусунення (бітуль) усіх створених істот у їхньому джерелі; серед них — і власної душі, коли вона перебувала у джерелі, з якого була висічена,

אלוה ממעל ממש שהיתה בטלה באור א"ס ממש ואיך ירדה פלאים מטה מטה מאיגרא רמא כו' ולפי רבוי ואריכות ההתבוננות כך תגדל הרחמנות ביתר שאת.

«частина Б-га згори» воістину, коли вона перебувала в стані бітуль у Нескінченному світлі (Ор Ейн Соф) воістину; і як вона дивовижно спустилася дедалі нижче, «з високої вершини» тощо. І що більше й довше триває споглядання, то сильнішим стає милосердя.

ועדיי נתקן כל סדר התפלה ובפסודי [ובפסוקי דזמרה] שכמה פסוקים המספרים בשבחו ש"מ [של מקום] בעילוי אחר עילוי שמזה תגדל הרחמנות על ירידת הניצוץ וריחוקו מאור א"ס ב"ה כנ"ל.

Так само було встановлено весь порядок молитов: у Псукей де-Зіпра [віршах хвали] багато віршів розповідають про славу Всеприсутнього — благословенний Він — підносячись від одного рівня до наступного; завдяки цьому зростає милосердя до іскри, що спустилася й віддалилася від Нескінченного світла, благословенного Він, як згадувалося вище.

7 והנה ע"י שמתעורר בחי הרחמנות באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] כמו למשל השבט וענף של אילן שכופפין אותו כו' אזי נמשך כל האילן.

Коли властивість милосердя пробуджується як пробудження знизу (ітарута делетата), [далі настає] пробудження згори (ітарута делейла); це подібне до того, як згинають прут і гілку дерева тощо, і тоді за ними тягнеться все дерево.

כך הוא ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] זו שמבחי ומדרגת השבטים גורם אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] בחי רחמים רבים להיות נמשך גילוי אור א"ס ב"ה ובחי מעלות ומדרגות האבות בבחי גילוי ממש בנפשו דהיינו בחי דעת והרגשה כאילו רואה כו'.

Так само завдяки цьому пробудженню знизу, що походить від рівня й ступеня колін, викликається пробудження згори — рівень великого милосердя, і тоді вниз притягується одкровення Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), благословенний Він, а також рівень ступенів і мір праотців, як справжнє одкровення в душі людини; тобто рівень знання (Даат) і відчутного усвідомлення, немовби людина бачить тощо.

וכמאמר אבינו אב הרחמן רחם נא עלינו ותן בלבנו בינה כו' שכדי להיות ללבנו מכוון וכסא להשראת בינה ודעת בבחי הרגשה בלב הוא ע"י הרחמנות

Як сказано в молитві: «Батьку наш, Отче милосердний, змилуйся над нами й вклади розуміння (Біна) в наші серця тощо»; адже щоб наше серце стало оселею й престолом для перебування в ньому Біни й Даат як відчутного переживання, потрібне милосердя,

כי הרחמנות והדעת תלוי זה בזה. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (ברכות לג.) כל מי שאין בו דעה כו':

бо милосердя й Даат залежать одне від одного. Як сказали наші мудреці, благословенної пам'яті (Брахот 33a): «Хто не має знання, тощо».

8 אך הנה גם לבחיי אתעדלייע [אתערותא דלעילא] שיהיי [שיהיה] תלוי באתעדליית [באתערותא דלתתא] זו צ"ל בחיי

המשכה מלמעלה והמשכה זו היא ממקור הרחמים עליונים שלמעלה מעלה מסדר ההשתלשלות ששם מקור ושרש הרחמים מה שאינו מושג ונתפס בסדר השתלשלות כלל

Однак, аби навіть пробудження згори (ітарута делейла) залежало від цього пробудження знизу (ітарута делетата), необхідне притягнення згори; і це притягнення походить із джерела Вищого Милосердя, яке лежить незмірно вище за порядок ланцюга послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут), адже там — джерело й корінь милосердя, яке зовсім не осягається й не вміщується в порядок ішталшелут.

וכמאמר אלקי עולם ברחמיך הרבים ברחמיך דייקא כו' וכמ"ש במ"א וזהו וישכם לכן בבקר פי' לכן דקדושה הוא בחיי לובן העליון דהיינו בחיי אור עצמותו

Як сказано в молитві: «Б-же світу, у Твоїх численних милосердях» — саме «у Твоїх милосердях» тощо, як пояснюється в іншому місці. І це [значення слів]: «І встав Лаван рано-вранці». Пояснення: Лаван святості — це рівень Вищої Близни, тобто світло сутності й буття Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), благословенний Він.

ומהותו של אא"ס [אור אין סוף] ב"ה כמשל מראה וגוון לכן שאינו דומה לכל המראות וגוונים שהגוונים שלהם נתהוו ע"י צבע משא"כ מראה וגוון לכן הוא עצמות הדבר ומהותו שלא נשתנה ולא נתהווה ע"י צבע.

Це подібно до прикладу білого вигляду й кольору, який не схожий на всі інші вигляди й кольори, бо ті кольори виникли завдяки фарбуванню; натомість білий вигляд і колір — це сама сутність і буття речі, яка не змінилася й не виникла завдяки фарбуванню.

9 וכן הוא עד"מ אור א"ס ב"ה בעצמו וכבודו דלית ביי [ביה] בחינת גוונים כלל דלית מחשבה תפיסא ביי

[ביה] ואני ה' לא שנייתי כתיב.

Так само, за аналогією, Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, Сам у Собі й у Своїй славі не має жодних «кольорів», адже «жодна думка не може осягнути Його»; і про Ім'я Б-га (Гавая) написано: «Я, Гавая, не змінився».

ולכן כתיב והחליף את משכורתי עשרת מנים אם כה יאמר נקדים כו'. שכל הבחי' עקודים ונקודים
נתהוו ונשתלשלו ממנו ובירידתם והשתלשולם הם נקראים בשם עקודים ונקודים

Тому й написано: «І він десять разів змінював мою платню: якщо він казав так: “Крапчасті...” тощо». Адже всі рівні «кільчастих» (акудім) і «крапчастих» (некудім) виникли від Нього й зі-
йшли вниз; сходячи й розгортаючись у ланцюгу послідовного розгортання, вони отримують
назви «кільчасті» й «крапчасті»;

משא"כ בראשיתם ומקורם הם בטלים ונכללים ואינם עולים בשם כלל ולכן יכול הוא להפך מבחי'
עקודים לבחי' נקודים ומנקודים לעקודים ואין זה שינוי לפניו ית' כב"י [כביכול] מאחר

тоді як на початку й у своєму джерелі вони перебувають у стані самоусунення (бітуль) і
включені [у своє джерело], та взагалі не мають окремої назви. Тому Він може перетворити
[ix] із рівня кільчастих на рівень крапчастих, а з крапчастих — на кільчастих, і це не є зміною
щодо Нього, благословенного, так би мовити.

שהם בטלים במציאות ואינם עולים בשם כלל לא שייך שם שינוי כלל (וולע"ז [וזה לעומת זה] לבן דקליפה
מחליף משכורתו ממש ברמאות).

Оскільки вони не мають самостійного існування й зовсім не називаються окремим ім'ям,
поняття «зміна» тут узагалі не застосовне. (На противагу цьому Лаван з боку оболонки (клі-
пи) справді змінював платню, вдаючись до обману.)

והנה בחינת לבן דקדושה כנ"ל שם הוא מקור הרחמים העליונים מה שלמעלה מעלה מסדר
ההשתלשלות ואתערותא דילי' [דיליה] בבוקר דאברהם בחי' חסד

А тепер: рівень Лавана святості, про який ішлося вище, є джерелом вищих милостей, що пе-
ребуває незрівнянно вище за порядок ланцюга послідовного розгортання світів
(ішталшелут); його пробудження відбувається «вранці» Авраама — на рівні милості (Хесед),
як написано (Берешит 22): «І встав Авраам рано-вранці».

כמ"ש (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר להמשיך רחמים להיות אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] תלוי
באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] המשכת הרחמים היא בבחי' חסד דאברהם.

[Це] для того, щоб звести милість униз, аби пробудження згори (ітарута делейла) залежало
від пробудження знизу (ітарута делетата); зведення милості вниз відбувається на рівні Хесед
Авраама.

וכמאמר אהבת עולם אהבתנו כו' אבינו אב הרחמן כו'. וזהו וינשק לבניו הם הם בחיי השכטים (שהם בני בניו ובני בנים הרי הם כבנים)

Як у молитві: «Вічною любов'ю Ти полюбив нас... Отче наш, Отче милосердний...». І ось що означає «і поцілував своїх синів»: це рівень колін (адже вони — сини синів, а сини синів вважаються синами), тобто рівень зведення вниз пробудження згори, як зазначалося вище.

בחי' המשכת אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] כנ"ל ובנותיו הן הן לאה ורחל עלמא דאתכסייא ועלמא דאתגלייא שלכל בחי' הללו נמשך בחי' לבן העליון בבחינת נשיקין ואתדבקות רוחא ברוחא.

«І його дочок» — це Леа та Рахель, прихований світ (альма де-іткася) і відкритий світ (альма де-ітгала); до всіх цих рівнів зводиться рівень Вищого Лавана через поцілунки та «злиття духу з духом»:

לכל המשפיעים שהם בחי' בניו והמקבל"י [והמקבלים] שהם בחי' בנותיו שיהי' [שיהיה] נשפע ונמשך בהם בחי' רחמים עליונים להיות אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] תלוי באתעדל"ת [באתערותא דלתתא]. ויברך אתהם כו'.

для всіх тих, хто передає вплив, які є рівнем (бхіною) «його синів», і тих, хто його приймає, які є бхіною «його дочок», щоб до них було даровано й притягнуто рівень вищого милосердя, і щоб пробудження згори (ітарута делейла) залежало від пробудження знизу (ітарута делетата). «І благословив їх тощо».

ענין הברכה כמ"ש (שם א) ויברך אתם אלקים ויאמר להם כו' ומלאו את הארץ וכבשה כו'. דהיינו שיהי' [שיהיה] תוספת ברכה והמשכה למטה עד דאתהפכא חשוכא לנהורא.

«І благословив їх тощо»: значення благословення — як написано (ibid. 1): «І благословив їх Б-г, і сказав їм: наповнюйте землю й підкорюйте її тощо»; тобто щоб благословення примножувалося, а його вплив продовжувався внизу, доки темрява не перетвориться на світло.

וכמ"ש (שם יב) ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך שיהיו נברכים ונכללים כל בחי' הניצוצים שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] בקדושתו של זרע יעקב.

І як написано (ibid. 12): «І будуть благословенні через тебе всі родини землі» та «через твоє потомство»: щоб усі іскри, які впали під час розбиття посудин, були благословенні й включені у святість потомства Якова.

וילך וישב לכן למקומו שזמן הארת בחי' זו היא בבוקר זמן תפלת השחר אבל אחר התפלה מסתלק הארה זו

«I пішов Лаван, і повернувся на своє місце»: адже час осяяння цієї бхіни — ранок, час ранкової молитви; але після молитви це осяяння віддаляється.

ולכך צריך להתפלל בכל יום שבכל יום חוזר ונמשך הארה זו וחוזר ונסתלק אחר התפלה.

I тому слід молитися щодня, адже щодня це осяяння знову притягується вниз, а після молитви знову віддаляється.

ויעקב הלך לדרכו בחי' יעקב יו"ד עקב הלך ונמשך בחי' תורה ומצות דתורה אקרי דרך (קדושין ב:) ודי"ל [ודי למבין]:

«I Яаков пішов своєю дорогою»: бхіна Яакова — йуд [i] акев (п'ята) — пішла й була притягнута до бхіни Тори та міцвот, адже Тора зветься «дорогою» (Кідушин 2b). I досить для того, хто розуміє.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/vayeitzei/5/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок